

[טז] מוב ללמוד זוהר

ישיעורי אורה כדי להבין הכינויים בזוהר, רק בלי הפירוש על שערי אורה שהוא מבלבל ומסיע לענין אחר. גם קיצור הפרדס רימונים טוב ללמוד.

ם

מ [טז] (יא) קבלה, נסתר לצאת ידי חובת שיעור לימוד מאמר רבינו (יב) ללמוד ספר הזוהר, וספר שערי אורה להבין קצת הכינויים בזוה"ק, בלי פירושים המבלבלים ומסיעים לענין אחר, וטוב ללמוד ספר הפרדס הוא פלח הרימון מ.

(יא) קבלה וכו'. ללמוד זוהר ככל יוס. [מעשה רב סי' ס] ללמוד ככל יוס זוהר ושערי אורה [הנהגות פרטיות מהגר"א, תולדות רי"ם עם קיג] (יב) ללמוד ספר הזוהר. ומדי דברי

נגדולות ונפלאות קדושת

תורתו של רבינו הגדול נ"ע זכור לזכרו אשר תשום עלי נפשי ויקד יקוד כלני כאש צוערת, אשר לקמה אזני דינת רצים - צורים ריקים צפליים הרחוקים, אשר לא ראו אור תורתו וקדושתו מימיהם, אנשי צלי עול צפה ולשון מדברת גדולות, להטיל מוס בקדשי שמים, וצווי מות להצליח ולהציע שמן רוקם משמת קודש רבינו הגדול נ"ע, נאמרם שהרצ הקדוש די רוח אלהין קדישין צי' האריז"ל לא היה נחשצ צעיניו

מקורות וביאורים

דהיינו שלא יעסוק בקביעות בלימוד שאר חכמות [איין לך קיבול שכר יותר מזה"כ כמ"ש [סוכה כה. ב"ב קלד.] דבר קטן היות דאביי ורבא דבר גדול מעשה מרכבה, ועיי' ש"ך [סק"ו] שהביא את דברי הרמב"ם שטיוול בפרדס היינו עניני מעשה בראשית ומעשה מרכבה הנקראים [דבר גדול] ואמת שאין לאדם לטייל [בפרדס רק לאחר שמילא כריסו בשר ויין והוא לידע איסור והיתר ודיני המצוות] כמ"ש בחגיגה יג. אין מוסרין סתרי תורה אלא [למי שיש בו חמשה דברים], עכ"ד. ועיי' בש"ך שם שהזהיר מאד בענין לימוד הקבלה שצריך למלאות כריסו מהש"ס, וכן יש שכתבו שלא ללמוד קבלה עד שיהא בן ארבעים שנה כמ"ש בן ארבעים לבינה, ומלבד זאת צריך קדושה וטהרה וזריזות ונקיות לזה, "ורוב המתפרצים לעלות בחכמה זו קודם הזמן הראוי קומטו בלא עת" כמ"ש כל זה בד' חכמי האמת" עכ"ד. וכ"כ החיי אדם [כלל י', יב] ואין לאדם ללמוד חכמת קבלה אלא עד שימלא כריסו בגמ' ופוסקים ויהיה ירא שמים גדול ויושב תמיד ועוסק בתורה, אבל בלא זה אסור, ומאוד החמיר בזה ר' חיים וויטאל ז"ל, ע"ש.

מב. "פרדס רימונים" הוא ספרו של הרמ"ק, ופלח הרימון זה ספרו של רמ"ע מפאנו על הפרדס רימונים, וכנראה כוונתו ללמוד ספר פרדס רימונים עם פי' הרמ"ע, ובכת"י ריז"ס כתב "קיצור פרדס רימונים", וגם זה חיבור של הרמ"ע מפאנו. ובסוף ספר תוספות מעשה רב כתב: לימוד קבלה היה נוטה אחר רמ"ק, ע"כ.

נפלאים מרבו הגאון החסיד הנ"ל וראיתי שם אשר שאל מרבו הגה"ח הנ"ל בעת פרידתו מוואלאזין איזה ספרי מוסר טוב לעסוק והשיב לו בזה"ל: "כל ספרי מוסר טוב ללמוד אך ספר מסילת ישרים הוא יהיה מנהלך". וכן כתב הגר"ל חסמן זצ"ל [ודבריו הובאו בהקדמה לספר אור יהל] וכאשר קבלתי אני היו מייחסים עיקר לימוד המוסר לגר"א ז"ל והוא המקור לגר"ח מואלז'ין והוא לר' זונדל סלנט והוא לגאון ר' ישראל סלנט. וזה שכתב הגר"א ז"ל במשלי [ד', יג] "החזק במוסר אל תרף, נצרה כי היא חייך", וזה לשונו: 'אל תרף' אפילו לפי שעה אל תרף את עצמך מן המוסר, 'נצרה' להוסיף תמיד גדרים ומצות על המוסר שלא יבוא לידי רפיון, ואם לא יתחזק למה לו חיים, עכ"ל.

מ. שאילתות [עב], הנהגות ישרות [מט].

מא. איתא במדרש [משלי פ", והובא בנפש החיים] אמר רבי ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין שעתיד הקדוש ברוך הוא לדון את האדם בעמק יהושפט... בא מי שיש בידו תלמוד, אומר לו הקדוש ברוך הוא, בני צפית במרכבה, שאין לי הנאה וקורת רוח בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים עוסקים בתורה וצופים במרכבה, כסא כבודי היאך עומד, חשמל היאך עומד וכו'. ובביאור הגר"א [יור"ד סי' רמו ס"ק יח] כתב על מש"כ הרמ"א [שם ס"ד], וז"ל: ולא ראו את הפרדס לא הוא [הרמ"א] ולא הרמב"ם, ולשון הרב [הרמ"א] שכתב שלימוד שאר החכמות נקרא "פרדס" אינו מתקן, שאם זהו "פרדס" היאך אמר אבל לא [בלימוד שאר החכמות,